

УДК 911.3

Дмитрук О.Ю., Латуринський Т.Л.

ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧА ЕКОСТЕЖКА В КОНЧА-ЗАСНІ

*Запропоновано концепцію історико-краєзнавчої екостежки в Конча-Засні.
The conception of the historical local lore ecotour in the Koncha-Zaspa is proposed.*

Постановка наукової проблеми. Одним з найважливіших засобів ефективної екологічної освіти є організація різноманітних видів діяльності школярів та студентів безпосередньо в природному середовищі. Таке розуміння практичної екоосвіти вимагає створення специфічних “навчальних класів і лабораторій в природі”, а саме розробки спеціалізованих екостежок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові засади для дослідження визначеної проблематики закладають праці О.Дмитрука, Я.Дідуха, В.Ярмоленка, Л.Зуб, О.Мартиненко, Я.Мажжеріна, Л.Кушніренко та інших дослідників.

Виокремлення невивчених сторін дослідження. У місті Києві та приміській смузі проектування та облаштування екологічних стежок тільки розпочинається. Нині Київ, в порівнянні з європейськими столицями, володіє найбільшою часткою до (15 %) зелених зон та природоохоронних територій в межах міста. Однак, неорганізований відпочинок значної кількості відпочиваючих призводить до рекреаційної дигресії унікальних природних ландшафтів. Тому розробка спеціалізованих екостежок, для таких територій є дуже актуальною.

Метою даної статті є концептуальна розробка тематичної екостежки в популярній рекреаційній місцевості “Конча-Заспа”. Акцент дослідження здійснюється на історико-культурний потенціал обраної території.

Виклад основного матеріалу. Спроекована історико-екологічна стежка знаходиться в 10 км. на південь від м. Києва в лісовому масиві між селами Конча-Заспа – Лісники. Це зелена зона міста, яка була непридатною для господарського освоєння, тому тут добре збереглися природні комплекси. В адміністративному плані територія підпорядкована лісопарковому господарству “Конча-Заспа” управління “Київзеленбуд” і входить до складу НПП “Голосіївський”. Протяжність стежки 9 км. Розпочинається маршрут від залізничної станції “Лісники”, що на околиці села Лісники (Дніпропетровське шосе). Одразу від залізничної станції в напрямку лісу веде стежка, по якій і проходить маршрут. Йдучи до другого пункту ми заходимо у мішаний ліс з домінуванням грабу. Другим місцем зупинки обрана невелика галявина серед заболочених останців притоки Дніпра р. Віти. Прямуючи до третьої зупинки знижений та трохи заболочений ландшафт змінюється на підчищений рельєф. Ділянка №3 знайомить нас з трагічними подіями 1941-1945 рр. На невеликому підвищенні розміщується ДОТ № 106. Продовжуємо наш маршрут стежкою, що веде на захід. Проходимо біля озера. Наступна зупинка – меморіал-каплиця загиблим воїнам Київського укріпрайону. Каплиця побудована в жовтні 1993 р. Меморіал побудований в 2004 р. На червень 2009 р. в братських могилах поховано: 223 бійці і командири, загиблі при обороні Києва в 1941 році; 212 солдатів і офіцерів, загиблих при звільненні Києва в 1943 році. З 435 вдалося ідентифікувати тільки 27 чоловік. Одне з перевірених вже багатьма властивостей каплиці – вона заспокоює депресивний людини. Ділянка № 5 розташована на розі житлового масиву Конча-Заспи. Підходячи до наступної зупинки все частіше зустрічаються мікро-ділянки луків.

Висновки. Підсумовуючи вищесказане хочеться зазначити, що територія Конча-Заспи має значний природний та історико-культурний потенціал для розвитку рекреації та екотуризму. Пізнання історії цього унікального об’єкту допоможе не тільки більше дізнатися про нього зробивши екскурс у минуле, а й більш дбайливо відноситися до сучасності. Подальша робота над екостежкою вимагає її облаштування на місцевості: маркування маршруту, розміщення інформаційних стендів, створення місць відпочинку, підготовки та випуску путівників та картосхем.

1. Дідух Я.П., Єрмоленко В.М., Крижанівська О.Т. та ін. Екологічна стежка (методика, організація, характеристика модельної стежки «Лісники»)(Під ред. д-ра біол. наук, проф. Я.П. Дідуха). – К.: Фітосоціоцентр, 2000. – 88 с.; 2. Київ. Енциклопедичний довідник. - УРЕ. – К.,1981.; 3. Південний рубіж. За матеріалами Пошуково-видавничого агентства “Книга пам’яті України”, Київського міського історико-патріотичного клубу “Пошук”, телеканалу ІНТЕР та самодіяльних пошуковців. Валерій Лисенко, укладення, переклад з російської, макет, Київ 2007.; 4. Шарлемань М. Заповідник «Конча-Заспа». - К.,1932.; 5 <http://www.interesniy.kiev.ua>; 6. <http://www.muz-prosvet.com/vb>.